

Finansal piyasalarda risk iştahı kırılğan bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep haftanın son gününde ayrışan bir tablo çizdi. Haftanın son gününde gelişmiş ekonomilerin Eylül ayı öncü imalat ve hizmet sektörü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) rakamları açıklanırken, veriler ekonomik aktiviteye dair karışık sinyaller verdi. ABD Merkez Bankası (Fed) yetkililerinden faizlerin daha uzun süre yüksek kalacağına dair mesajlar geldi. Fed yetkilisi ve Boston Fed Başkanı Susan Collins ilave sıkılaştırma seçeneğinin bir olasılık olduğunu söylerken, bir diğer Fed yetkilisi Michelle Bowman da birden fazla faiz artışının gerekebileceği yönünde mesajlar verdi. Hafta içinde hızlı yükselen tahvil faizleri Cuma günü güvenli liman arayışı ile bir miktar geriledi. ABD 10 yıllık tahvil faizi 4 baz puan düşüşle %4,44'e, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 1 baz puan gerileyerek %2,74 seviyesine indi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,8 yükselse de MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %0,2 düşüş yaşandı. Dolar endeksi %0,2 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,1 değer kaybetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı yataya yakın seyrederken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %3,3 artış yaşandı. Altının ons fiyatı %0,3 artış gösterdi.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı Cuma günü pozitif bir seyir izledi. Makroekonomik veri akışının sınırlı olduğu günde Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %0,5 ve %0,2 artış gösterdi. Ülke risk primi gerilerken, kısa vadeli TL cinsi tahvil faizleri yükseldi. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,2 değer kazandı.

Yeni günde küresel piyasalar Cuma gününden kalan eğilimler ve Çin'den gelen haber akışıyla kırılğan bir seyir izliyor. Çin'de emlak sektörüne yönelik negatif haber akışı nedeniyle risk iştahı bir miktar geriledi. Bugün küresel tarafta Almanya Eylül ayı iş alemleri güven endeksi (Ifo) rakamları açıklanacak. Yurtiçinde ise Eylül ayı imalat sanayi kapasite kullanım oranları ile sektörel güven endeksi verileri yayımlanacak.

Gelişmiş ekonomilerde Eylül ayı öncü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) verileri karışık bir tablo çizdiler. Eylül ayında Almanya'da imalat sanayi PMI Ağustos ayındaki 39,1'den 39,8'e

Günlük Değişimler

Dolar/TL	27,10	0,0%	BİST 100	8.039	0,5%
TR 2Y	28,40	10 bp	TR 10Y	25,94	28 bp
DX	105,6	0,2%	MSCI Dünya	2.880	-0,2%
Altın (ons, \$)	1.925	0,3%	ABD 10Y	4,44	-4 bp
Brent (varil, \$)	93,3	0,0%	Karbon (ton, €)	85,5	1,6%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,0%
Dolar/Japon Yeni	0,5%
Dolar Endeksi	0,2%
Dolar/Brezilya Reali	0,0%
Euro/Dolar	-0,1%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,1%
Dolar/Meksika Pesosu	-0,1%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,5%
Dolar/Güney Afrika Randı	-1,0%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	0,2%
MSCI Asya Pasifik	1,0%
MSCI GOÜ	0,8%
MSCI GOÜ Avrupa	0,4%
MSCI Kuzey Amerika	-0,2%
MSCI Latin Amerika	-0,2%
MSCI Dünya	-0,2%
MSCI Avrupa	-0,3%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı	Eylül		76,1%
Almanya	Ifo İş Alemleri Güven Endeksi	Eylül	85,0	85,7

Kaynak: Thomson Reuters, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

yükselerek daralmanın bir miktar hafiflediğine işaret ederken, hizmet sektörü PMI 47,3'ten 49,8'e toparlandı. Fransa'da imalat sanayi PMI 46,0'dan 43,6'ya gerilerken, hizmet sektörü PMI da 46,0'dan 43,9'a indi. Böylece Euro Bölgesi'nde Eylül'de imalat PMI 43,5'den 43,4'e sınırlı gerilerken, hizmet PMI 47,9'dan 48,4'e yükseldi. Aynı dönemde, İngiltere'de imalat sanayi PMI 43,0'dan 44,2'ye çıkarken, hizmet sektörü PMI 49,5'den 47,2'ye indi. ABD'de Eylül ayında imalat PMI 47,9'dan 48,9'a yükselirken, hizmet PMI 50,5'ten 50,2'ye sınırlı geriledi. Öte yandan, Japonya'da imalat PMI Eylül'de 49,6'dan 48,6'ya, hizmet PMI da 54,3'ten 53,3'e indi.

Şirket ve Sektör Haberleri

Aselsan, TAIS Ortak Girişimi ve STM İş Ortaklığı ile yeni bir sözleşme imzaladı. MİLGEM 6-8 gemileri savaş sistemleri tedariki kapsamındaki sözleşmede Aselsan'ın payı 205 milyon Euro ve 2,33 milyar TL oldu. Söz konusu sözleşme kapsamında teslimatların 2024-2026 yılları içerisinde gerçekleştirilmesi öngörülmüyor.

Emlak Konut GYO, yabancı kurumsal bir yatırımcının doğrudan talebine istinaden hisselerinin %4,92'sini blok satış yoluyla sattı. Şirket bu işlemle 1.402,5 milyon TL brüt gelir elde etti.

Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre, Türkiye Ağustos'ta 6,66 milyon yabancı ziyaretçi ağırladı. Söz konusu sayı, hem yıllık bazda hem de salgın öncesi dönemi yansıtan Ağustos 2019'a göre %5,7 büyümeye ifade etti. Yılın ilk 8 ayında yabancı ziyaretçi sayısı geçen yılın aynı dönemine oranla %16,3 arttı ve 34,10 milyon oldu. Ağustos ayında en çok ziyaretçi gönderen ülke yaklaşık 871 bin kişi ile Almanya oldu.

Mastercard, Türkiye'de 2023 turizm sezonu güncel raporunu yayımladı. Mastercard'ın raporuna göre, 2023'ün 1 Ocak-19 Eylül döneminde Türkiye'yi ziyaret eden yabancı turistlerin kartlı işlem tutarı bir önceki yılın aynı dönemine göre dolar bazında %12 artış kaydetti. Bu dönemde işlem yapan kart sayısı %25 artış gösterdi. Geçen yıla kıyasla en yüksek harcama büyümesi %298 ile Suudi Arabistan'da görülürken, bu ülkeden gelen turistlerin toplam harcamalardaki payının %4 olarak gerçekleştiği görüldü.

Düşük emisyonlu hidrojen üretimi 2030 yılında 38 milyon tona ulaşacak.

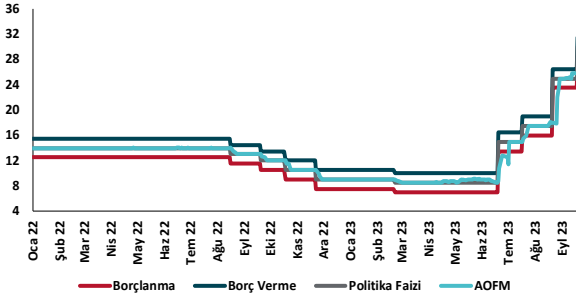
Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) tarafından yayımlanan Küresel Hidrojen Görünümü 2023 raporuna göre, küresel düşük emisyonlu hidrojen üretiminin 2030'da 38 milyon tonu bulacağı tahmin edilirken, bu üretimin 27 tonluk kısmı elektroliz yöntemiyle, kalan kısmının ise fosil yakıtların karbon yakalama, kullanma ve depolama teknolojileri tarafından sağlanacağı tahmin ediliyor. Raporda, 42 ülkenin hidrojen stratejisi belirlediğine işaret edilirken, hidrojen kullanımının 2022 yılında yıllık bazda %3 artışla 95 milyon tona ulaştığı ifade ediliyor.

Birleşmiş Milletler Genel Kurul Toplantısı'nda iklim oturumu gerçekleştirildi. Brezilya'nın yeni Çevre Bakanı Marina Silva önceden belirlenmiş zayıf hedeflerin daha güçlüleri ile değiştirileceğini söyledi. Brezilya, 2025'te emisyonlarını 2005 seviyelerine göre %37-48 oranında azaltacağını ve bu rakamın 2030'da %50-53 olacağını belirtti. Eski plana göre bu taahhüt 2030'da %43 idi. Fransa Yeşil İklim Fonu'na (GCF) sağladığı katkıyı %4 oranında artıracığını söylerken, Birleşik Krallık ise katkı artışını %10'un altında tutacağını belirtmişti. Danimarka ise ülkenin kalkınma finansmanı kuruluşunun sermayesini artırdı. Şu anda yıllık 268 milyon euro iklim finansmanı sağlayan fonun 2030 yılında 670-940 milyon euro yıllık finansman sağlaması hedefleniyor.

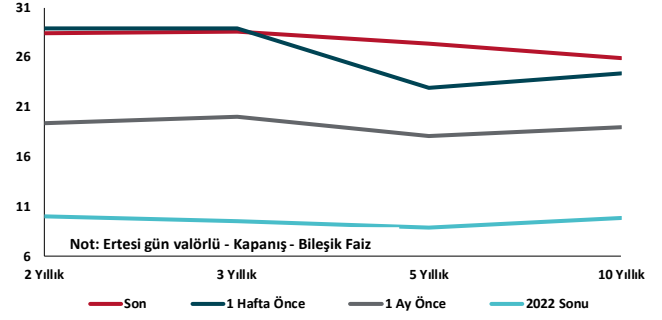
Kalkınma Gündemi

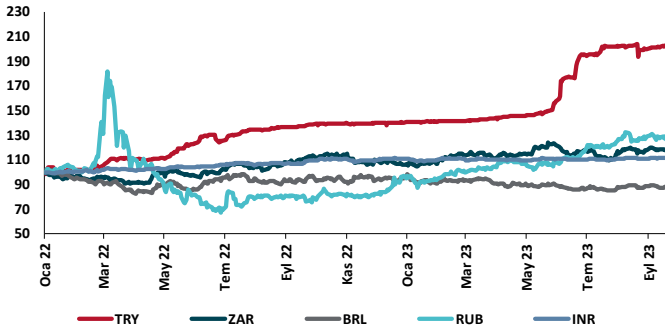
TCMB Faiz Koridoru

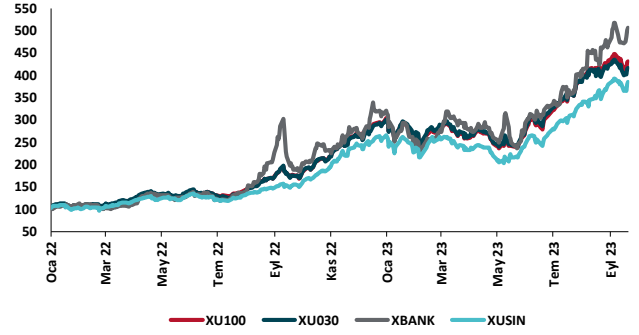
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

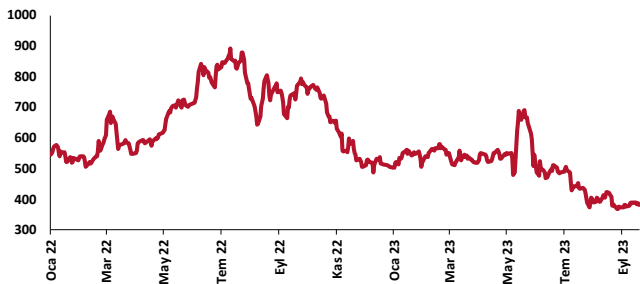
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)

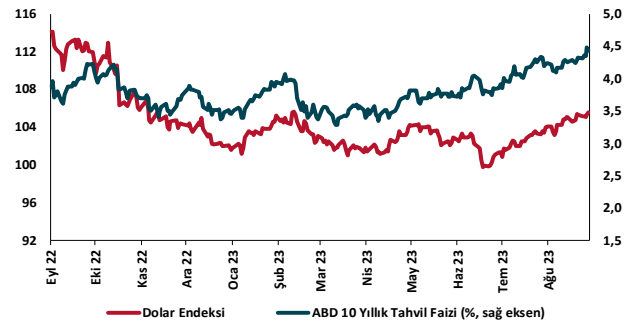
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

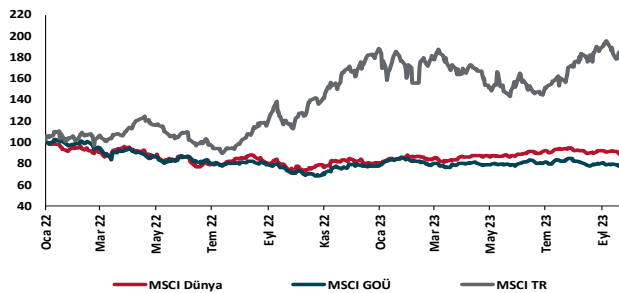
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

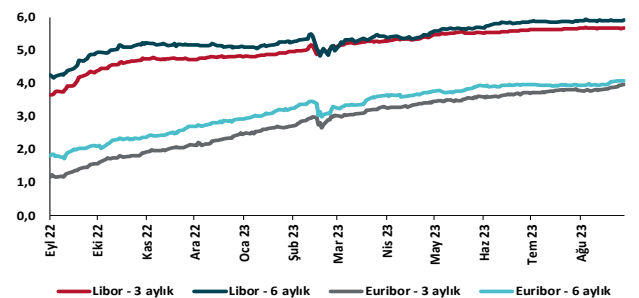
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.